

Előfizetési díj:
Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre 2 frt.
Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám: 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Budapest, VIII. kerület,
Röck-Szilárd-utca (ezelőtt
Bodza-fa-utca) 4 sz.

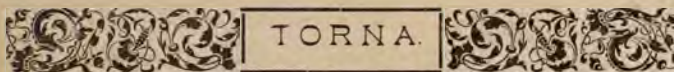
Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmentetlen levelekre
nem fogadunk el.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet,” a „Balaton-Egylet,” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti, hegyvidéki turista-Egylet,” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Torna-Egylet,” a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre,” a „Budapesti Sport-Club,” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,” a „Debreczeni Torna-Egylet,” az „Egyetemi Athletikai Club,” „Első Magyar Vivó-Egylet,” az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,” a „Fertői Csónakázó-Társaság,” a „Győri Csónakázó-Egyesület,” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,” a „Kolozsvári Athletikai Club,” a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,” a „Főv. Vivó-Club,” a „Körmendi Athletikai Club” a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,” a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,” a „Magyar Velociped-Club,” a „Marosvársárhelyi kerékpár-Egylet,” a „Makói torna-egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,” a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Kanizsi Torna-Egylet,” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,” a „Nemzeti Hajós-Egylet,” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,” az „O-Becsei Kerékpár-Egyesület,” az „Ó-Budai Torna-Egylet,” a „Pannonia Csónakázó-Egylet,” a „Pécsi Athletikai Club,” a „Pozsonyi Hajós-Egylet,” a „Pozsonyi Torna-Egylet,” a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet,” a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,” a „Szabadkai Torna-Egylet,” a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,” a „Szegedi Csónakázó-Egylet,” a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Szegedi Torna-Egylet,” a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” és az „Ujvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület” a „Pápai korcsolya-egylet,” a „Torontál korcsolyázó és hajós-egylet.” „Magyar sport-club.” „Szegedi kerékpár-egyesület.” „Sportkedvelők köre”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Az iskolai katonai gyakorlatokról.

Több mint négy évvel ezelőtől egy kis cikket irtam a fentebbi cím alatt a «Debreczeni prot. Lap» tanügyi mellékletébe. Talán el is felejtettem volna, mint a közönség elfelejtette ezt a folyóiratot, ha Sigl Ottó szolgálaton kívüli századosnak ugyane tárgyrol irt s a „Zeitschrift für Schulgesundheitspflege” múlt évi utolsó füzetében megjelent értekezése nem emlékeztetett volna rá.

Ha itt ez alkalommal a magam cikkéről is megemlékeztem, sőt azokat a gondolatokat, melyek nyomán ez előállott valamint tartalmát röviden ismétlem is, azért történik, hogy gondolataimát t. kartársaim nagyobb köre elé vivén, őket is ezek megfontolására s esetleg czélszerűbb intézkedések feltalálására serkentsem.

Az egész cikk írására különben nem annyira a katonai gyakorlatoknak a tanulók egészségére nézve fontos volta, mint inkább az a tapasztalat ösztönzött, hogy némely iskola növendékei ünnepélyes alkalmakkor kivonulván, csakhamar rendetlen tömegekké válnak s így a közönségre, természetesen, kellemetlen benyomást tesznek s magok is ahhoz szoknak, hogy csak tömegökkel s nem csinos viseletökkel tűnjenek ki. Másik ok a tornatanításnak némely iskolánál nagyon hiányos volta s annak kivált fegyvelmezőleg nem hatása volt; az a tapasztalat, melyet általánosságban nem lehet ugyan kimondani, de a mely alól bizony nem igen sok kivétel van: hogy minél inkább kitűnik valamely tanuló a tornázásban, annál kevésbé tűnik ki a jó magaviseletben s a tanulásban. Azt óhajtottam volna tehát elérni, hogy a testgyakorlatok legalább egy ágának tanítása a kellő fegyvelmező szoktatással járjon együtt.

Említett cikkemben, a tiszántúli ev. ref. egyházke-

rület tanügyi bizottságának véleménye alapján, csak a 4 felső osztályban tanítását kívántam e gyakorlatoknak, főképen mivel ez osztályokban nem mindenütt tanították testgyakorlatot, továbbá azért, mert úgy gondoltam, hogy a csinos magatartást, járást, mozdulatokat különösebben ezektől kívánhatni. E gyakorlatok vezetését és tanítását, gondolatom szerint, a tanárok közül azokra kellene bízni, a kik tartalékos vagy szab. állományu tiszték vagy altisztek, — vagy a kik nem katonalétökre is vállalkoznak rá. Ezek bizonyosan jobban fentartják a fegyelmet, mint a tornatanító, a ki némely iskolában közvetlenül nem is érintkezik a növendékekkel, csak előtornászokból álló törzskarával végezteti a tanítást.

Első évben az illető vezetőnek kellene az oktatást végeznie, szigoruan a katonai szabályokhoz alkalmazkodva. A másodikban már a jobb, azaz ügyesebb s erre alkalmas növendékeket használhatja altisztektől, ő maga csak arra ügyel, hogy ezek mikép tanítják a kezdőknek az elemi ismereteket s azokkal, kik a múlt évben az elemeket már megtanulták, szakasz- s később századgyakorlatokat végeztet, melyeknél ő maga vezényel.

Az egyes szakaszokat az egyes osztályok növendékei alkotják, ha elég számosan vannak; ellenkező esetben két osztály veendő össze.

A harcz-gyakarlatot, melyek nagyobb készülétekkel (fegyver, töltények) járnak, mellőzhetőeknek gondoltam s gondolom most is! a gyakorlati szabályzat azon részeit azonban, melyeket e szerint az egyesekkel, azután a szakaszszal és századdal végezni kellene, pontosan megjelöltem.

A fegyver és egyenruha kérdését a később megoldandó kérdések közé soroztam; de a czéllövésre vonatkozólag elfogadtam a tanügyi bizottság véleményét, mely szerint ez a legfelső osztályban már gyakorlandó, mivel ennek végzése után már sok tanuló lesz egyéves önkéntes.

Végül röviden elmondtam, hogy mi haszon lenne e gyakorlatokból. Most hosszabb tapasztalat után, többet mondhatnék. De ezzel nem akarván elébe vágni azoknak, a kik több tapasztalattal s szélesebb látkörrel bírva irhatnak e tárgyról, áttérek Sigl Ottó említett cikkére: „Militärische Gymnastik in den Mittelschulen“.

(Folytatása következik.)

A testi nevelés elhanyagolása.

Középiskolai oktatásunk jelenlegi rendszere mellett az értelmi tehetségek fejlesztése egyenesen a testi nevelés rovására történik. Egy fejlődésben levő ifjunak, a ki lelkiismeretes pontossággal óhajtja végezni teendőit, naponként legalább 10—12 órát kell az értelmi munkára fordítani. A feszült figyelem, az agy folytonos izgatása, lassankint eltompítja a felfogási készséget s az értelem a rárakott teher alatt leroskad és elbutul.

Egy kifejlett férfi agyveleje élet rendi veszélyek nélkül — komoly munkát napi 9 órán túl nem folytathat. Hogyan lehet akkor kívánni egy gyermektől, hogy 10—12 órát szenteljen iskolai teendőinek pontos elvégzésére? E szellemi túlterhelés veszélyeit még fokozza az a körülmény, hogy a különféle tárgyak tarka változatosságban üzik, hajtják a gyermek fejében egymást s nem nyújtanak sem elégséges időt a kellő reflexióra, sem elég nyugalmat a kellő approfondálásra.

A tehetségek túlfeszítése s a szellemi erők erőszakos fejlesztése a legnagyobb bűne a modern iskoláztatásnak. A túlterhelt elme nem képes rendszert elsajátítani, mely biztos kulcs gyanánt szolgálhatna a legfőbb értelmi funkciókhoz. Nem a tehetségek fejlesztésére, az ész gimnasztizálására fektetik iskoláink a fősúlyt, hanem a mnemoteknikai gyakorlatokra. Raktárnak tekintik a tanuló agyát, a melyet ismeretekkel kell teletölteni. A rendszer helyett részlet, a logika helyett a betű lép előtérbe. A modern iskoláztatás főtörékvése a k i r a k a t, a szelhámoskodás a tudományban!

Már Rousseau megmondotta, hogy a nevelés főtíráa a testi és lelki tehetségek összhangzatos művelésében áll. Hol a mi tanrendszerünkben ez az öszhang? Napi 10—12 órai szellemi munkával szemben heti 2 órai testgyakorlat áll az ifju rendelkezésére! Az izomrendszer, az életszervek fejlesztésével iskoláink nagyon keveset törődnek. A főcél a tananyag halmaza, az életerő, az egészség egyáltalán nem jön szóba!

Pedig az embernek első kötelessége az élet. A munka, legyen az akár értelmi, akár fizikai, csak e kötelesség teljesíthetésének feltétele.

Csodálatos, hogy éppen e materiális irányú világban iskoláink a legjobban elhanyagolják a matériát, — a testi nevelést. Ez az oka, hogy nevelünk tudósokat és doktorokat, de ép és egészséges embert vajmi keveset.

Naponként 12 órai szellemi munka, megfelelő testgyakorlat nélkül, a kényszermunkánál rosszabb. Nem tudják belátni azt, hogy jól dolgozni többet ér, mint huzamosan dolgozni.

A test fejlődése étvágyat, almot kíván. Hogy ezt az ifju megszerezhesse, testmozgásra van szüksége.

Az angol középiskolák telismerték e kérdés paedagogiai fontosságát, s a játékokat, az atletikai gyakorlatokat tantervükbe illesztették. Abból az elvből indultak ki, hogy a testi erőt összhangba kell hozni a lelki erőkkel. A testi foglalkozás az ifjura nézve nemcsak fizikai szem-

pontból hasznos, hanem a fiziologiai rossz hajlamok vilámlámpájára is.

Azért Angliában az iskolák mellett ott vannak a játékterek, s például Etonban, Rugbyben 20—25 órát fordítanak hetenkint a test edzésére.

Ott a középiskolai tanuló szellemi foglalkozására naponként 7 óra van szánva. Mindennap 1 óra testgyakorlat, 2 óra cricket.

Franciaországban is hatalmas mozgalom indult meg a tanulók testedző játékaik felújítására. A megnyitási ünnepen maga a köztársaság elnöke képviseltette magát. Az angol iskolák játékaikat, mozgásszabadságát akarják meghonosítani. Dumas lábikrát követel az ifjuságnak. Oly szaktekintély, mint Jules Simon, mondotta ki az akadémiában: *Le droit au jeu!* (A játékhoz való jogát követem a gyermeknek!)

A mi iskoláink nem az élet küzdelmeire készítik elő az ifjút, hanem a felsőbb osztályokra. Elsatnyul a test, kifárad az agyvelő, túlérzékenynyé lesz az idegrendszer. A szellemi munka nincs ellensúlyozva kellő testgyakorlattal, az értelmi erők nem izmosítják a kellő nyugalom. Ifjaink értelmi téren végzik azt az egyhangu, örökös és áldatlan munkát, a mit a taposó malmok szerencsétlen munkásai végeznek a bagnokban.

Dobránszky Péter.

To nacsarnok Székelyudvarhelyt. Levelezőnk írja:

A sz. udvarhelyi kir. áll. főreáliskola új s díszes tornacsarnoka elkészült s a tanítás is megkezdődött benne. Kelemen építész szép munkát végzett, mert a díszes épület büszkeségére válhatnék a fővárosnak is. A tornaszerek Bokelberg Ede bpesti nemzeti tornacsarnok igazgatója felügyelete alatt készültek.

A budai tornaegylet attila-utcai tornacsarnokát Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter közelebb meglátogatta. Az egylet elnöke Jenny Antal fogadta a minisztert, ki meglegegedésének adott kifejezést a látottak fölött.

A temesvári tornaclub mult hó 24-én este választmányi ülést tartott, melyben Darányi helyett Mühlbach Károlyt választották ellenőrnek. Határozatba ment tovább, hogy a választmány minden hó első szerdáján tartja üléseit; hogy a tornahelyiségben minden keddi, csütörtöki és szombati napon 5—7-ig és 8—9-ig lesz szabadtorna, 7—8-ig pedig rendes oktatás tartatik. A világitás kérdésének tanulmányozására Dobó, Brozer és Müller urakból álló bizottság küldetett ki, végre dr. Breuer Mór, Malász Antal, Kanel Jenő, Martinek és Török Sándor urakat vették fel a tagok sorába.

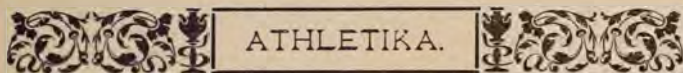
Az aradi tornaegyesület kebelében fennálló vivóclub rendszeres gyakorlatait f. évi november hó 1-én kezd meg s tart bázárólag 1890 évi május 1-ig. A club most szervezkedik a mint halljuk, a helybeli tisztikar is meg fog hivatalni a részvételre.

A békés csabai tornaegylet közelebb nyári versenyt rendezett. A díjakat a nyerteseknek az ideiglenes tornacsarnokban Horváth János elnök buzdító beszéd kíséretében nyújtotta át. A versenyről közel bbi értesítést nem kaptunk.

A nemzeti tornaegyletnél az őszi tornázás kezdetét vette, a tagok szép számban látogatják a kedden, csütörtökön és szombaton este fél 8-tól fél 9-ig tartatni szokott órákat, a mely alkalmakkor egyesületi tag gyanánt be lehet iratkozni. A tornatanítási tanfolyam is megkezdődött már az egyletben.

Testgyakorló egyesület Sepsiszentgyörgyön. A férfias és testedző gyakorlatoknak a Székelyföldön is mind több művelői akadnak. Rövid ideig tartott előmunkalat után mult hó 22-én Sepsiszentgyörgyön is megalakult a »Testgyakorlók egye-ülete« s megtartotta tisztelős választó ünnepét. Megválasztottak elnöké Apor Gábor báró, alelnökké Szentiványi Miklós és Gyárfás Győző, művezetővé Berecz Gyula, titkárrá Domján István, pénztárnokká Joó István és gazdává Csinády Lajos és tíz tagból álló választmány. Az egyesületnek reménye van Pótsa József főispánt védnökül megnyerhetni s e czélból legközelebb küldöttség fog nála tisztelni. Az egyesület működését már legközelebb megkezdi s tisztikara és választmánya 29-én tisztelget Apor Gábor br. elnök vezetésével mellett Pótsa József főispánnál, hogy az egyesület védnökségének elfogadására fölkérje. A főispán a védnökséget elfogadta és erkölcsi támogatását megígérte. Apor br. elnöklété alatt a b d a j á t s z ó csoport is alakul.

A nagykanizsai tornaegyletben megkezdődtek a torna gyakorlatok. Az ottani lapok felhívják az ifjúságot az egylet fölkarolására.

Magyar sport club.

A Magyar sport club új helyiségében (Koronaherceg utca 3. Trattner Károlyi-ház, Fodor K. vívóterme) f. hó 2-án kezdette meg vívógyakorlatait s azóta rendszeresen folynak ezek minden hétfőn, szerdán és pénteken este 8-fél 10-ig. A délutáni órák (3-4-ig) kevésbé látogatottak, miután a club-tagok nagy része nem bír saját vívófelszereléssel, pedig Fodor művezető szereit csak az esti leckeórákon használhatók a vele kötött egyezmény szerint. Hogy azonban a club-tagok könnyebben szerezhessenek magoknak vívó eszközöket (s mellesleg legyen megjegyezve minden vívónak kellene, hogy saját vívó szeriet legyenek), olyan egyezséget kötött Fodor vívómesterrel, hogy a tagok vívófelszerelést től részletfizetésre is vehetnek.

A club hivatalos színe a világoskék és rózsaszín, még pedig a vívóing-világos kék színű, rózsaszínű szegélyvel. A club választmánya több kereskedőnél megrendelt ily ingeket, de a tagok szabadságát nem akarja korlátozni, s ezért nem tűzte ki — mint más egyletek szokták — hogy hol kell azokat venni. Különben mint minden egyletnél, úgy a sport clubnál is mindenféle ingekben vívnak a tagok.

A választmány határozata folytán az elnökség az egyleti helyiség megtekintésére külön felhívással hívta meg a magyar tisztviselők országos egyletének s a magánhivatalnokok körének tagjait és az egyetemi polgárságot. E felhívások folytán nemcsak hogy igen sokan tekintették meg a szép helyiségeket, hanem többen tagokul be is iratkoztak.

A club tagjait figyelmezteti az elnökség, hogy az esti leckeórákon használhatják ugyan a vívómester szereit, de ha kardot törnek, ezt tartoznak azonnal bejelenteni és meg is téríteni.

A club régi tagjait figyelmezteti az elnökség, hogy azon tagdíj követelések, melyek a club nyári szünete alatt fölszaporodtak, egyszerűen töröltettek s a tagdíj hátralékosok is csak ez évi október 1-től kezdve tartoznak tagdíjaikat kifizetni.

Hogy a club tagjai minél több kedvezményben részesüljenek, a választmány elhatározta, hogy leszállított áru jegyek végett megkeresi a budapesti fürdők tulajdonosait, a lóvasutársaságot, a lovcsarnok igazgatóságát s a jövő lóverseny-saisonra a lovaregylet elnökségét is.

Minden hó első vasárnapján házi sport mulatságot fog rendezni a club felolvasásokkal és vívóversenyekkel. Hogy azonban már november hó első vasárnapján lesz-e ily verseny, azt csak később határozzuk el a választmány, ha majd a vívás tanulás előbbre haladt.

Beiratkozhatni a clubba minden hétfőn, szerdán és pénteken este 8-fél 10-ig a rendes helyiségben. A rendes tag havonként 2 frtot fizet legalább hat havi kötelezettséggel. Miután a rendes tagok a club hivatalos közlönyét a „Herkules“-t díjtalannal kapják, fölszólíttatnak, hogy pontos lakezimeiket e lap kiadóhivatalával is tudassák.

A kolozsvári athletikai club X. nyilv. viadala.

Kolozsvár, okt. 6.

Ma d. u. tartotta a club a sétatéren ujan berendezett gyakorló és verseny-pályáján X. nyilv. viadalát. Versenybírósból jelen volt: elnök br. Jósika Gábor. Bírák Lobkovitz Rudolf hg., Matskásy Pál, Istvánffy Gyula dr., stb..

A pálya, több mint egy hónapi esőzéstől annyira átázott, hogy helyenkint tészta lágyságu volt. E miatt nemcsak a kerékpárversenyeket megtartani nem lehetett, de a sikversenyek küzdői is rendkívül hátráltatva voltak s nem tudták elérni azt az eredményt, a melyet egyik másik versenyző kitartó trainingja után remélt.

A versenyek a következő eredménnyel folytak:

I. Bajnoki 1 óra járás,

Tízennégy versenyző közül 8 állt ki. A bajnoki 10 km. eredmény nem éretett el. Eredmények a következők:

I. Szkalszky Lajos 9258 m. ezüst érem.

II. Szakács Lajos 9046 „ „ „

III. Kiss Ferencz 8833 „ bronz érem.

IV. Bíró Sándor 8744 „ „ „

V. Ferentheil Herm. 8722 „ „ „

II. Súlyemelés. A 25 és 50 kgros súlyok emelésében Kiss F. és Ujhegyi Béla mérköztek. Ujhegyi Béla bronz érmet, tiszt. díjat nyert.

III. Bajnoki távolugrás. Második vetélkedés a „bajnok“ címért, Kolozsvárt soha sem éretett el oly szép eredmény, mint ma.

Kilenc jelent. közül ugrott hat. Göllner Béla 599.617.619 ctm. ugrással, bajnok-jelöltséget, vándor díjat s ezüst érmet, Ferency Károly 551.560 ctm. ezüst, Albert Károly 498.601.520 ctm. bronz-érmet.

IV. Lassu kerékpár-verseny. Hat jel. közül 5 indult. Agyagási Vidor vitte el a bronz-érmet.

V. Magas ugrás ruddal. Két versenyző: I. Desbordes Auguste 250 ctm. magassággal bronz-érem, tiszt. díj.

VI. Növendékek versenye 200 m. Indultak sokan. I. Haliaszky Lajos ref. V. oszt. növ. 21 mp. II. Mina N. kath. g. növ. tiszt, díjat nyertek.

VII. Sikverseny 2000 m. Hét jel. közül négy indult.

I. Sándor Balázs 8 p. 36 mp, ezüst érem.

II. Szkalcszky Lajos 8 p. 45 mp. bronz-érem.

VIII. Kerékpár műverseny. Erdély három sportkedvelő városának műkedvelő művésze állt ki. Adler Jack a brassói villám vasparipa-egylet alelnöke magas és rover-géppel, Agyagásy Vidor a m.-vásárhelyi torna-egylet kerékpár művezetője és Albert Károly a K. A. C. művezetője magas gépekkel.

Mindhárman hosszas előtanulmány és nagy gyakorlottságra mutató szép dolgokat mutattak be, eleganciával és könnyűséggel. Egyes gyakorlatok nemcsak a laikus nézőt gyönyörködtették, hanem meglepték a hozzá értő bicyklistákat is. Versenyzők, egyenlően szép mutatványaikkal a bíróságot abba a kellemes helyzetbe hozták, hogy a három város jeles kerékpározói egyikének sem ítéltette oda a díjat, hanem díjazta mind a hármat. A brassói villám-vasparipa-egylet képviselője ezüst-érmet, tiszt. díjat, a marosvásárhelyi torna-egylet ezüst érmet, a K. A. C.-é szintén ezüst érmet nyert. A vetélkedés az őszi versenyek egyik fénypontját képezte.

Ezzel a programm beveződővén, a viadal véget ért.

Előkelő és nagyszámu közönség nézte végig a küzdelmeket. Az ország különböző pontjáról vendégek is szép számban jelentek meg e viadalon. Nevezetesen Dósa Dénes, a szászvárosi athl. club elnöke, Horváth József tanár, Halmágyi Viktor, a marosvásárhelyi torna-egylet részéről. Gerstl Sándor, Phillipovitsch E., Schulesz Emil, a budapesti kerékp.-e részéről, Rátsek János Nagyváradról.

A kerékpározó vendégek a bicyk'le felvonulásban is részt vettek, mely azonban a lágy talajon fáradtságos munka volt. Általában a folytonos esőzés által lehetlenné vált előgyakorlatok hiánya, a rosz talaj, mely miatt egyes gyakorlatokat, eltérve a tervtől, ide-oda kellett áttenni, megbontotta azt a rendet, melylyel a nyilv. viadal terve szépen előkészítettett mindezek azonban már a jövő tavasszal, mikorra t. i. a pályán minden előre be lesz állítható, ismétlődni nem fognak. Megjegyezzük még azt, hogy athleta-versenyeken annyi kiváló s oly trainirozott erő, mint a main, még egyszer sem vett részt.

Kuszkó István.

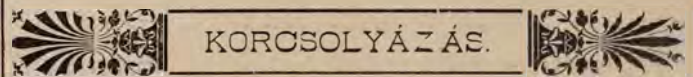
A kolozsvár-szászvárosi versenygyaloglás.

A kolozsvár-szászvárosi 120 kilométeres bajnoki verseny-gyaloglás a következő eredménnyel folyt le: Indult 8 versenyző. A 120 km. utat megtette Szkalcszky Lajos 14 óra 58 perc alatt. Szakács Lajos 15 óra 3 p. alatt, Biró Sándor 17 óra 4 $\frac{1}{4}$ perc alatt. A többi négy versenyző is jó eredménnyel érkezett meg. Szászvárosban a győzők tiszteletére sikerült sport ünnepélyt rendeztek, melyet hangverseny és tánczvigalom követett.

Versenygyaloglók figyelemmel kísérésére és az érkezések feljegyzésére a vonalon bizalmi férfiak kérétek fel, Felvinczen Komjatszegi Pál, Nagy-Enyeden Török Bertalan, Lengyel György, dr. Varró L. Alvinczen Teleki József, Botta Bertalan.

A pécsi athlétikai club okt. 6-án tartotta évi közgyűlését. Erre vonatkozólag a következőket írja a «Pécs»: A pécsi athlétikai club ez idei közgyűlése iránt annál nagyobb az érdeklődés, mert a tagok előtt köztudomásu, hogy a tisztikar új embereknek akarva helyet adni, lekötésön. A tagok, bár nehezen, beletörődtek e megmásíthatlan elhatározásba és «a király meghalt, éljen a király!» elve szerint szétnéztek, hogy a volt és nagyérdemű tisztikar kezeiből átvéve, kikre bizzák az egyet ügyeit, mely a kezdet nehézségeit oly derekasan kiállta. Értesülésünk szerint a többség a következő tisztikar mellett hajlandó, sőt akar tömörülni. Elnök: Németh József, alelnök: Herberth János, titkár Egry Dezső, jegyző Scossa Jenő, szertáros Heinisz Károly, alszertáros Scheurer Károly, pénztáros Ott Béla, alpenztáros Littke Lajos, ügyész dr. Bodó Aladár, orvos dr. Johann Béla. Választmányi tagokul: Nagy Jenő, Benyovszky Manó, Vaszary Gyula, Schaurek Bódog, Jeszenszky Lajos, Hollós M., Feiler Mihály, dr. Koszits Ákos, Taizs József, Molnár Kázmér urak emlegettetnek, kik a választás elől bizonyosan nem fognak kitérni.

Uj athlétikai club van alakulóban Miskolczon. A mozgalmat Chappon Samu torna- és vívótanár indította. A club működése kiterjeszkedik a közzétett program szerint a «torna, vivás, testgyakorlás, sulydobás és velocipédezésre».

Biztos korcsolya.

Feltaláló: Ziska V. Mähr. Schönbergben.

Minden mostani korcsolyánál a korcsolyázónak teste egyensúlyát egy darab aczélon kell föntartania. Minthogy a támaszpont, melyet ez aczél szolgáltat, a láb talphoz hasonlítva csekély, a test egyensúlya folyton imbolygó. A kezdőnek sokat kell küzdenie, míg rajta járni megtanul, de a gyakorlott korcsolyázónak is mindig veszedelmes mulatság marad a rajta való járás. Hozzájárul még hogy mivel a test csak meghatározott helyzetekben tartható fönn imbolygó egyensúlyban, az izmok, a melyek a testet ez állásban megtartják, egyre feszültek; e szerint viszonylag rövid időn fáradtság áll be s ennek tulajdoníthatók a gyakori esések.

A találmánybeli korcsolya minden eddigőtől abban különbözik, hogy mindegyikén két aczél van, melyek alsó élei egymással egykötűek. E korcsolyákra ráállva, a test mindjárt egyensúlyban tartást rajtuk meg sem kell tanulni. Tanulni egyedül azt kell, mikép indítandó a test tovasikló mozgásnak. E korcsolyával mindenki, aprajá-örege egyaránt bátorságosan merhet kimenni a jégre. A találmánybeli korcsolyának aczéljai egymással szemben valamennyire rézsut állíthatók, úgy, hogy felső élei távolsága kisebb, mint a jégen sikló alsóké. Az egyik aczél alsó éle völgyeletes is lehet s pedig e völgyelet a jobboldali korcsolyán a bal aczélba, a bal korcsolyán a jobboldali aczélba vésendő. A két aczél egymástól való távolsága az emberi lábhoz úgy szabandó meg, hogy a jobb oldali korcsolyán a bal, a baloldali korcsolyán a jobb aczél merjen el épen a láb hüvelyke alatt, a melyre tudvalevőleg az ember leginkább helyezkedik. A két aczél elől nyílt lehet vagy a szán orrozatjaként egymással összefoglalva.

Az egyik aczélba vésett völgyelet a következő czé-
okra szolgál. A korecsolyázás tudvalevőleg a befejezett
művészetig fokozható. A műkorecsolyás tehát, ha lendü-
letes figurát akar a jégbe bevágni, csak egyik aczélra áll
s a másik aczél szabadon hagyja lebegni. Ezt könnyen
teheti, mert az aczélrok rézsutósak. A figura bevágását a
völgyelet eszközözi. A ki a figura-íron állást csak tanulja,
a másik aczél biztonsággal szolgál: a mely pillanatban
ugyanis egyensúlyát veszteni készül, rá áll mindkét aczélra
s a balesetnek elejét vette. (Ez új korecsolyának egy min-
tája megtekinthető a m. kir. szabadalmi levéltárban.)

Kecskeméti korecsolyázó egyesület. Kecskeméti lapokban
a következő felhívás jelent meg: A »Kecskeméti kor-
ecsolyázó-egyesület« f. évi október hó 1-ső napjától az
1892-ik év szept. hava 30-ik napjáig terjedő három éves
korecsolyázási időszakra újra alakulván, van szerencsem
ezen egyesület volt tagjait és mindazokat, kik mint új
tagok fölvetetni kívánnak, teljes tisztelettel felhívni, hogy
a f. év október 15-ik napjáig bezárólag nyitva tartandó
aláírási iven felvételre jelentkezni méltóztassanak. Az
aláírási iven ifj. Adler Károly, Fialla János, Dr. Kec-
skeméti Sándor, Miltényi Aurél, Szappanos Sándor és
ifj. Tóth István urak, mint az alakító bizottság által
saját kebeléből kiküldött ivtartók kezénél vannak kik
azokat az egyesület volt tagjainak személyesen vagy meg-
bizott közbejöttével bemutatni kötelességüknek ismeren-
dik és jelentkezéseket oly egyénektől elfogadni szintén
hivatva vannak, kik eddig egyleti tagok nem voltak.
Önként értetik, hogy a tagul jelentkezők, nevöknek az
aláírási iven való sajátkezű feljegyzése által magukat a
fenálló egyesületi alapszabályoknak minden tekintetben,
az aláírási iven alapszabályszerű fölülbírálata szempont-
jából is alárendelik. Kelt a »Kecskeméti Korecsolyázó-
egyesület« alakító-bizottságának 1889. évi szeptember 22-ik
napján tartott teljes üléséből.

rom!!.....

VELOCIPÉDEZÉS

Bajnoki velocipéd-verseny.

Kolozsvár, okt. 5.

Ma tartotta meg a Kolozsvári Athletikai Club őszi
versenyprogramjának első részletét, a bajnoki ke-
rékpár versenyt, hegyre hajtásban. A távolság 7
km ter folytonos emelkedés Kolozsvártól a Felek nevű
falúig. Az összes emelkedés 750 mrt tett ki. Rendkívüli
érdeklődés nyilvánult a club ez őszi első versenye iránt:
nem csak az indulási pontot, hanem az egész pályát
rendkívül nagyszámu intelligens közönség s a kocsi-
egész sora lepte el, melyben hölgyek voltak nagy szá-
mában képviselve.

A vidék is kiváló érdeklődést mutatott. Az indu-
lásnál jelen volt a szászvárosi atletikai club elnöke,
Dósa Dénes is és a versenyzők a szokásos fogadalmat
a társasági elnök kezeibe tették le. Báró Jósika
Gábor, a club v. b. elnöke az érkezés konstatálására,
bárá Schilling Augustia. özv. béró Schilling Vilma s
több más főurak társaságában előre hajtott a tetőn levő
celpontig.

A hat jelentkező közül indultak öten. Szép idő, de
erős ellenszél volt. A 4 kmtr. elérése bronz-éremmel
volt díjazva. Idáig az emelkedés 226 m.

Phillipovitsch Emil B.-pest	23 p. a.
Agyagásy Vidor M.-Vásárhely	25 p. a.
Bartha Gergely Kolozsvár	27 p. a.
Istvánffy Gyula dr. Kolozsvár	30 p. a.

érték idáig. Borbély György bajnok, pedálja még e pont
előtt letört. Bartha és Agyagási a célpont előtt $\frac{3}{4}$ kmtr-
rel gépjeikről leszálltak.

A célponthoz kitűnő kondícióban 1 nek érkezett
Phillipovitsch, 2-nak Istvánffy dr. Az eredmény a követ-
kező a 7 kmnél:

I. Phillipovitsch E. 39 m. p. 1 km. 5 p. 18 m. p.
II. Dr. Istvánffy Gy. 48 p. 22 m. p. 1 km. 6 p. 54 m. p.
Phillipovitsch nyerte a K. A. C. kerékpár-bajnoka
címet a hegyre hajtásban, mely a következő évi verse-
nyen megvédendő; továbbá egy budapesti és egy koloz-
vári klubtag 100 fros tiszteletdíjat s a klub-érmét.
Istvánffy ezüst-érmét, Agyagási, Bartha Gergely bronz-
érmét.

A SPORTVILÁGBÓL

Illusztrált tornagyakorlat.

Elő-tornász: Csapat vigyázz! Kézfogás!
Karlendites föll! Egy, kettő, há-

Velociped-versenyek Bécsben.

A múlt hó 29-én nagy velociped-versenyek voltak Bécsben. Magyar velocipedista nem vett részt a viadalon, de néhány magyar nevű velocipedistát találunk a versenyekről szóló tudósításban. Így Kovács-testvérek és Jakabfy István neve előfordul a győztesek között, de fájdalom ők is, mint bécsi velociped-egyletek tagjai szerepelnek. A versenyek a következő eredményt mutatták fel:

I. Kezdek verseny. 1000 méter. Két csapatban előleges versenyt kerekettek a jelentkezők s aztán döntő küzdelemben mérköztek az előző versenyek győztesei.

Ehinger M.	(1: 59 ² / ₅)	1.
Jung K.	(2: 01 ¹ / ₅)	2.
Wilhelm E.	(2: 02 ² / ₅)	3.

Ehinger könnyen nyert.

II. Verseny Ausztria bajnokságáért. Magas géppel. Távoltság 2000 méter. Nemzetközi verseny. Védő: Göbel József (Majnai Frankfurt)

Spiegel Károly (Bécs)	(4: 17)	1.
Weidler M.		2.

Spiegel könnyen nyert.

III. Kétkerekű biztonsági gépek versenye juniorok számára. 2000 méter. Nemzetközi verseny.

Kovács Aladár (Wiener Bicycle club) (4: 28 ¹ / ₅)	1.
Zengswetter T. (4: 33)	2.

Jakabffy István («Die Wanderer» bécsi egylet)	(4: 44 ¹ / ₅)	3.
---	--------------------------------------	----

Kovács játszva nyert, Jakabffy azonban meglehetősen hátramaradt

IV. Háromkerekű velociped verseny Ausztria bajnokságáért. Nemzetközi verseny. 2000 méter.

Pöneche Rohmil (Prága)	(4: 24)	1.
Kiwonka V. (Bécs)	(4: 40 ² / ₅)	2.

Játszva nyert.

V. Juniorok versenye. Magas gép. 2000 méter. Nemzetközi verseny.

Ehinger M.	(4: 20)	1.
Jung K.	(4: 23 ¹ / ₅)	2.

Könnyű győzelem.

VI. Kétkerekű biztonsági gépek versenye. 1609 méter. Nemzetközi verseny.

Kovács Aladár	(4: 21 ³ / ₅)	1.
Zeugswetter F.	(4: 25 ¹ / ₅)	2.

Kovács ismét könnyen nyert

VII. Bécsi hölgyek díja. 5000 méter. Csak bécsi club-tagoknak.

Ehinger M.	(11: 12 ³ / ₅)	1.
Guth W.	(11: 12 ⁴ / ₅)	2.
Scherer G.	(11: 13 ¹ / ₅)	3.

E három első között gyönyörű küzdelem volt, mint a beérkezési időből is látható.

VIII. Nagy bécsi vándordíj. Két üléses háromkerekű velocipéddel. 2000 méter. Védők: a frankfurti Radfahr-Verein tagjai: Göbel és Stein.

Finder és Syiegel	(4: 31 ¹ / ₂)	1.
Kovács A. és Kovács J.	(4: 32 ³ / ₄)	2.

IX. Handicap. 3000 méter.

Scherer F. (40 méter tételnyel)	(6: 18)	1.
Standa Gyula	(6: 18 ⁴ / ₄)	2.
Piwonka V.	(6: 19 ¹ / ₅)	3.

Erős küzdelem az első és második között. Rosz 3 dik.

A versenynek nem kedvezett az idő. A külföldi velocipedisták valószínűleg azért maradtak el, mert félték a két híres frankfurti „kerekés” től Steintől és Göbeltől,

kiknek a viadal két legnagyobb díját védeniök kellett volna, kik azonban hiányosan és elkésve neveztek s ezért nem vehettek részt a versenyben.

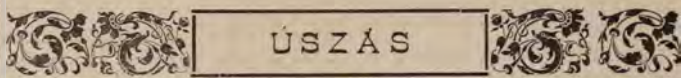
A pozsonyi kerékpár-egyesülettől versenyzett ugyan Brause wetter E. ur a kezdők versenyében s az első mérkőzésben harmadiknak ért Jung és Weidler után 2: 05²/₅ alatt, míg a döntő küzdelemben legutolsónak maradt; de a pozsonyi egyletet fájdalom nem tekinthetjük magyarnak, mert csak a czime az.

A szegedi kerékpár-egyesület vivőiskolája szerdán, okt. 2-án este 6 órakor vette kezdetét. A derék egylet a Jókai-utca 1. sz. házban bérelt helyiséget, melyet a tagok szorgalmasan látogatnak.

A velocipedisták alkalmazása. A belga hadügyi kormányzat a jelenleg tartó hadgyakorlatok alkalmából Antwerpenből, Brüsszelből, Löwenből és Verviersből több kitűnő velocipedező polgárt megfelelő fizetés mellett fel fogadott, hogy az egyes csapattek között a közvetítést végezzék. Az illetők már szeptember 1-én megkezdtek működésüket.

Velociped-kiállítás lesz a jövő év február 22-ikétől márczius 3-ikáig Lipcsében. A kiállítás teljes sikere azonban kétséges, mert a német velociped-gyárosok egylete kimondotta, hogy tagjainak a kiállításban résztvenni nem szabad.

Velocipedista, mint korcsolyázó. Lebt Ágost a híres német velocipedista, a télen mint korcsolyázó fog szerepelni s versenyezni fog a «Németország korcsolya-bajnoka» czimért.

USZÁS

Magyar uszó az adriai tengerben. Schwan-da Gusztáv írónk a szerkesztőséghez Pólából írott levelében többek között következőket írja: Mi okt. 1. óta szintén tornázunk a helybeli tengerészeti tanoda nem igen tágas tornatermében; megkísértem bevezetni az én csapatomba az athléikát, bár a hely kicsiny volta miatt bajos. Talán mégis sikerülend! Az uszást néhány nap előtt szüntettük be, a mikor is hirtelen bora állott be; pontosan Falbes időváltozás volt. Nagyobb uszáshoz — sajnos — nem jöttünk, mert a környék mindig igen veszélyes cápákat mutatott fel, s a jámbor állatok utja nincs még berajzolva a tengerészeti térképekbe, minélfogva tényleg borsószik az ember háta, ha 150—200 m-nyire eluszunk a parttól. Mindazonáltal összehoztam vagy 4-szer egy 5—6—7 főből álló kompániát, melylyel a Val Saline öböl szélességét: cca 1800 m. megusztuk minden kísérő csónak nélkül. Magányosan pedig megusztam egy ízben a két rendes fordóhely távolságát, a mi oda vissza cca 5600 m. s ehez 2 óra 56 perc kellett. Többet nem végeztem, bár jó conditióban voltam.

Az uszó sport Magyarországon az idén meglehetősen siralmas képet mutatott, a versenyek rendezése iránt még annyi érdeklődés sem mutatkozott az idén, mint az előző években. Egy-egy buzgóbb uszómeister kivitte ugyan a tanítványait az uszódákból a szabad Dunába, de ezzel aztán be is fejeződött az uszássport a fővárosban. A vidék is csak oly közönyös volt, mint Budapest.

Nagy uszóversenyek lesznek a jövő évben Vöslauban. Három napig tartanak, lesz két bajnoki verseny köztük s mindennap lesz nők számára is külön versenypont.

CSÓNÁKÁZÁS.

Magyar professionatus csónakász.

A sportvilágban igen pontos megkülönböztetést tesznek az amateur gentleman és a professionatus sportsman között; amaz a sportot csak műkedvelésből üzi, emez pedig kenyérkeresetből. Magyarországon is megleszik ezt a különbséget, de ritkán nyílik erre alkalom, mert professionatus sportsmanunk alig van és én ezt bátorodom a mi sportéletünk igen nagy hiányosságának tartani!

A torna és athletika terén még csak vannak professionatus sportsmanjaink, a mennyiben a tornatanárok és vívómesterek ilyenekül veendő, sőt a velocipedezés sportjában is professionatus sportsmannak kell tekintnünk a velocipedekkel kereskedő kerékpárosokat, de a csónakázás terén absolute nincs professionistánk.

Pedig ha volnának hivatásszerű evezőseink, ma már nem ott volna evező sportunk, a hol van. Hiszen köztudomásu dolog hogy versenyünk ritkaságának s versenyzőink többé-kevésbé hiányos kiképzetésének egyik főoka az, hogy nem rendelkezünk rendes idomítókkal (trainer).

Budapesti evezőseink egy része a külföldön tanult evezni, vagy a Bécsből idehozott trainertől (James) tanult; azok száma pedig vajmi kevés, kik tisztán maguktól vagy társaiktól tanulva, kiváló evezősökké lettek.

Nemcsak a versenyek dolgában mindig előljáró «Neptun»-nál, hanem a többi evezős egyesületnél is vannak amateur gentleman sportsmanok, kik társaik trainingására vállalkoznak, még pedig fényes sikerrel; de ezek a példák nem dönthetik meg azt az igazságot, hogy az idomításhoz és a tanításhoz fizetett, professionatus ember kell!

Melegen ajánljuk csónakázó egyesületünk figyelmébe, képezzenek vagy képeztessenek ki egy magyar embert evezőmesterré, tegyenek úgy, mint a Magyar athletikai club, mely tudvalevőleg Halász Zsiga vívómestert Angliába küldötte az ökölvívás megtanulására, küldjenek ki külföldre egy erős, magyar fiatal embert, hogy megtanulja az igazi angol evezési és tanítási módot s nemcsak egyesületünk, de az egész magyar evező sport nagy köszönettel lesz hálás ez áldozatért. Mert így a professionatus evezősök a zártkörű clubok keretén kívül is nagyon terjesztik az evező sportot.

Huszár István.

Érdekes vitorla utazás.

Póla, okt. 3.

A cs. k. haditengerészetben fregatt-kapitányi ranggal szolgáló Károly István főherceg az idei nyáron igen érdekes, 81 napig tartó vitorlás kirándulást végzett „Christa“ nevű 140 tonnás schoneryacht-jával, melyet nővérétől: Mária Christina spanyol királynőtől kapott. Midőn a yacht elhagyta Pólát, néhányszor heves délkeleti szél miatt kénytelen volt dalmát kikötőkbe menni; de kedvező szelet kapván, egy nap alatt ment végig az adriai tenger hosszában, mignem a calabriai partokhoz érve teljes szélesében nyugodott. Május 3-án friss észak-keleti széllel teljes vitorlázását használva 13 óra alatt ért a 148 teng. mfd. távolságu Catániába (Sicilia szigetén). Május 7-én Syrakusában üdvözölték a kedves

„Christát“ és 12-én a 80 mfdnyi utat Maltába 9 óra alatt tette meg. Onnét 17-én távozva Matapan fokig (Morea) vitorlázott, hol nagyobb utra készült. I. i. Syra Cyklad sziget felé tartott, melyet 3 nap mulva el is ért (546 mfd.) Május 21-én és 22-én heves vihar fogva tartotta az összes, a kikötőben volt hajókat, de „Christa“ kitűnően vitorlázó fenséges tulajdonosa 22-én délután mégis ott hagyta a biztos-kikötőt s 2 óra mulva elérte Tines Cyklad szigetét, de a tovább dühöngő vikar miatt ott kellett maradnia következő napig. Május 24-én fél vitorlázattal folytatta útját heves széllel Poros felé s ezután hirtelen szélesend állott be: a dühöngő elem kitombolta magát. Május 28-án a klasszikus Áthen kikötőjében: Piraeusban a tulajdonos fenséges neje: Mária Terézia fhnő jött a hajóra s meglátogatta Smyrna, Chies, Tschesma, Samos, és Syra kikötőket, hol „Christa“ jun. 19-én érkezett meg. Azután, kezdetben kedvező, később ellenszéllel küzdve, az ioni tengerbe vitorlázott és június 26-án elérkezett a gyönyörű kies Herfu szigetre, honnét távozva még néhány dalmát kikötőbe ment s azután Pólába, hová július 12-én érkezett meg.

A yacht erős szelet meglehetősen jól tart ki és közep erősségű széllel igen nyugodtan és gyorsan vitorlázik. Angliában építettett 1867-ben a jöhrnevű Nicholson és Gespert cég által. Méretei 26.5×6 mt. és legénységének száma 14.

Schwanda Gusztáv.

A csónakázás úgy a budapesti, mint a vidéki csónakázó egyesületek körében egy kicsit megesappant az utóbbi hideg időben, de azért a saison még nem ért véget s különösen a «Neptun» és a «Nemzeti» evező egyesületek tagjai még mindig szorgalmasan látogatják a margitszigeti csónakházakat.

A párisi világkiállításán kitüntetést kapott a „Société nantique de la Uarne“ és a Rowing-club; két hajóépítő is kapott érmelet.

TURISTA SPORT.

A svábhegyi fogaskerekű vasut meghosszabbítása. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter kiadta az engedélykiratot és az elvi építési engedélyt a svábhegyi fogaskerekű vasutnak a Széchenyi hegyig való meghosszabbítására. Az engedélyidő tartama a meghosszabbítandó vonalra nézve, a főváros részére biztosított szállományi, illetőleg megváltási jog épségben tartásával, 1926. évi október 31-ig terjed, a miniszter egyuttal a forgalomban levő utvonali engedélyének tartamát is ugyanaddig az időig meghosszabbította. Az engedélyes vasutigazgatóság tartozik a részletes építési terveket 30 nap alatt elkészíttetni és bemutatni, a pálya építését pedig legkésőbb május hó 15-ig befejezni és a közforgalomnak átadni.

Mária Valéria csucs. Erzsébet királyasszony és Mária Valéria főhercegnő madonna di campiglioi tartózkodása alatt kirándult a közeli havasokhoz. Ez alkalomból Oesterricher F. P., a német és osztrák alp-egyesület trienti szakosztályának tagja, a szakosztály nevében arra kérte a királyasszonyt, engedje meg, hogy az ottani hegylány legnagyobb glecsere Mária Valéria főhercegnőről neveztesse el. A királyasszony a kérelmet szívesen teljesítette.

A „Herkules kiadóhivatalában Budapest Röck-Szilárd (Bodzafa-utca 4.) megrendelhetők a következő művek

Porzsolt Kálmán:

A párbaj. Színmű egy felvonásban. Először adatott a nemzeti színházban 1881-1 en 40 kr.

Szerencsétlen furulyások. Elbeszélések 1883 1 frt — kr.

Herkules Testgyakorlati közlöny.

1884. Első évfolyam 6 frt — kr.

1885. Második évfolyam 8 frt — kr.

1886. Harmadik évfolyam 8 frt — kr.

1887. Negyedik évfolyam 8 frt — kr.

1888. Ötödik évfolyam 8 frt — kr.

Képes sportnaptár. Az 1886. évre..... 1 frt 50 kr.

A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteményével. 1886..... 8 kr.

Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 frt — kr.

Fürdői emlékek. Elbeszélések. Illustrálva 1887 1 frt — kr.

Porzsolt Jenő:

A korcsolyázás kézikönyve. Képekkel..... 1 frt — kr.

Porzsolt Lajos:

A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszavával 1 frt — kr.

A tornázás kézikönyve. Képekkel 1 frt 2 kr.

Tornakártyák. Képekkel frt — kr.

A Vendéglősök Lapja

HATODIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti és kiadja:

IHÁSZ GYÖRGY.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 forint. Félévre 3 forint.

Negyedévre 1 frt 50 'r.

Az előfizetési pénzek a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatalába Budapest, VIII. ker., Zerge-utca 5. sz. a. küldendők. Mutatványszámokat kívánatra bárkinek is megküld a kiadóhivatal.

„Hotel Bauer-Grünwald“

Velence

a magyarok gyűlhelye.

Megvételre (részletfizetésre) kerestelik egy

fényképészeti készülék

mellyel cabinet nagyságu fényképeket lehet előállítani. Ajánlat „Részletfizetés“ cím alatt a lap kiadóhivatalába intézendő, hol a vásárló czíme megtudható.

Tourista-szesz.

Izzadás ellen!

s kiválóan a kéz s a láb nagymérvű izzadásánál s ebből származó kellemetlen szag elhárítbiztos óvása, és gyógyszer a 3. számú

tourista-szesz

alkalmazása egyszerű, hatása meglepő. Egy üveg ára 70 kr.

Kapható Budapesten

a városi gyógyszerertárban

Városház-tér.

Marhamérlegeket

és híd mérlegeket
elismert legjobb minőségben ajánl

FUCHS G.

első magyar tizedes és százados híd mérleg-gyára Budapest, Károly-körút 1. Telefon-összeköttetés.

Bogdán József

kocsigyártó

ajánlja több százra menő legújabb divatu kocsijait, úgy kész halottas kocsijait a legkedvezőbb feltételek mellett még részletfizetésre is. Gyár: Budapest, IX. Páva-utca 10-12, raktárak: IX., Páva-u. 7. és muzeum-körút 10 és 19

Tűzijáték

ünnepélyekre. Lámpiónok, léggömbök nagyban és kicsinyben Maly Gnidó első magyar Tűzijáték-gyára által IV. ker. Korona-utca 4. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Egyedül nálam kapható

„Nemzeti Casino“

„Jockey-Club“

illatszerek

GERSTER E. MIKLÓS

illatszer-vegyész

Budapest, V. Józseftér 14. sz.

(az arany liliumhoz)

Butor

és pedig háló, ebédlő, salon, és uriszoba valamint egyes egyszerű darabok minden elfogadható áron eladatnak

Koronaherczeg-utca 18.

I. em. ajtó 20.

Előfizetési díj:
 Negyedévre . . . 1 frt.
 Félévre 2 frt.
 Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
 a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség
 és
 kiadóhivatal:

Budapest, VIII. kerület,
 Rök-Szilárd-utca (ezelől
 lőlt Bodzafa-utca) 4 sz.

Kéziratokat vissza nem
 küldünk.

Bérmentetlen leveleket
 nem fogadunk el.

Az „Achiles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet,” a „Balaton-Egylet,” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti hegyvidéki turista-Egylet,” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Torna-Egylet,” a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre,” a „Budapesti Sport-Club,” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,” a „Debreczeni Torna-Egylet,” az „Egyetemi Athletikai Club,” „Első Magyar Vivő-Egylet,” az „Érsekújvári Vivő- és Torna-Egylet,” a „Fertői Csónakázó-Társaság,” a „Győri Csónakázó-Egylet,” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,” a „Koloszvári Athletikai Club,” a Koloszvári „Korcsolyázó-Egylet,” a „Főv. Vivő-Club,” a „Körmenyi Athletikai Club” a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,” a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet,” a „Magyar Velociped-Club,” a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,” a „Makói torna-egylet,” a „Marosvásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet,” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,” a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Kanizsi Torna-Egylet,” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,” a „Nemzeti Hajós-Egylet,” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,” az „Ó-Becsei Kerékpár-Egylet,” az „Ó-Budai Torna-Egylet,” a „Pannónia Csónak-Egylet,” a „Pécsi Athletikai Club,” a „Pozsonyi Hajós-Egylet,” a „Pozsonyi Torna-Egylet,” a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet,” a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,” a „Szabadkai Torna-Egylet,” a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,” a „Szegedi Csónakázó-Egylet,” a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Szegedi Torna-Egylet,” a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” és az „Ujvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület,” a „Pápai korcsolya-egylet,” a „Torontál korcsolyázó és hajós-egylet,” „Magyar sport-club,” „Szegedi kerékpár-egyesület,” „Sportkedvelők köre”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarországon összes tanintézeteknek.

ATHLETIKA.

Magyar sport club.

Vidám élet folyik a M. S. C. termeiben az esti órákon, a régente ugynevezelt «drámai» napokon, vagyis hétfőn, szerdán és pénteken. A tagok nagyrésze eljár a leckeórákra s a vivás-tanulás már a kezdőknél is szépen halad előre. A mit sajnálni lehet, az csak az, hogy a tagok sokat manchetteznek s e közben hozzászoknak az alacsony gardehoz, a torzálláshoz, holott az igazán egész teste erősítő vivás az assant, az egész testre vivás s a legjobb garne a magas prim.

A mi azután különösen érdekessé teszi a club estét, az, hogy a tagok a sportnak mind azt a nemét üzik, a mire alkalom kínálkozik s a fényes nagyterem valóban impozáns képet nyújt, mikor a vivó oktatás végeztével kezdődik a «bumli» s az egyik sportsmann velocipedezik, a másik a korláton kalimpál, harmadik vasat emelget, az egyik sarokban vivnak s a terem másik felében vig kerékkorcsolyázás folyik, természetesen nagy puffanásokkal.

Jellemző vonás a clubra, hogy a tagok között semmiféle surlódás sem fordult még elő s a leckeórák iránti érdeklődés legkevésbé sem csökkent és ennek az az oka, hogy a tagok a saját érdekükben a saját egészségük és testi erejük fenntartásáért léptek be s nincs a clubban egyetlen «kötéllal fogott» tag sem, a milyen pedig minden sport-egyletben bőven van.

*

Október hó folyamán a következő új tagok léptek be a clubba: Akay Alajos, Gyulai Samu, Mr. Janssen (francia mérnök), Káldor Mór, Laender A., Lers Vilmos, Pongrátz Jenő báró, Pon-

grätz Béla, Porges Manó, Sonnenfeld Izidor Stern Adolf, Szőnyey és Zadvaczky.

*

November hó első vasárnapján fogja a club tartani első társas összejövetelét az őszi saisonban. A program még csak tervben van, mert az elnökség minden egyes működő tag hozzájárulását előre biztosítani akarja. Tervbe van véve nov. 3-án esti 6 órakor a rendezési helyiségben egy vagy két felolvasás, ezután a kard-és vitőr-vivás bemutatása a közönségnek 4—6 párral, esetleg korláton néhány gyakorlat és a kerékkorcsolyázás bemutatása, azután pedig a szomszédos Szabady-vendéglőben társas vacsora (étlap szerint). A működő tagoktól függ, hogy az estélyt sikeressé tegyék. S ehhez a legelső szabály az, hogy egyetlen-egy tagnak sem szabad alszeméremből visszahúzódnia s minden tag köteles az estélyen megjelenni és a maga ismerősei köréből minél több néző közönséget (férfiakat és nőket) toborozni. Ha az estély csakugyan megtartatik, a tagok és a nagy közönség a hirlapok útján is fognak érte-síttetni

*

A club és a tagok szerei számára Fodor művezető külön tülkét záratott el, melynek ajtajára a club neve fel van írva. Szereket 1 frtos részlettörlesztésre is ad a tagoknak Fodor; még pedig teljes kis felszerelés (kard, keztyű, bőr-manchette, kis maszk) = 10 frt, egy nagy maszk 6 frt. Ezenkívül a zuhany-használatot 10 krban s langyos fürdő használatát 20 krban állapította meg. A kerékkorcsolya használatáért havonta külön 1—1 frtot akar szedni Fodor a tagoktól, kik kerékkorcsolyáznak. De sokkal czélszerűbb és olcsóbb is volna, ha a tagok maguk között gyűjtést rendeznének s közös használatra vennének kerékkorcsolyákat.

*

A vivás tanítás akként állapított meg, hogy hetenként egy napon Fodor vivómester minden egyes

taggal külön iskola vivást csinál, a másik napon ugyanezt teszi mindenkivel Fodor segédje Rákosi Gyula s a harmadik napon kommando-vivás tartatik. Az órák hétfőn, szerdán és pénteken 8— $\frac{1}{2}$ 10-ig tartanak, a mikor is a 2 forint tagdíj lefizetésével beiratkozhatni.

Verseny-gyaloglás Kolozsvártól—Szászvárosig. *)

Kolozsvár, okt. 9.

Tegnap délután 1 órakor indultak el kocsikon a Kolozsvár-szászvárosi versenygyaloglók a Kolozsvár-tordai országuton kitűzött indulási pontra. E 120 kmtres versenyben résztvettek: 1. Biró Sándor, 2. Ferenczi Károly, 3. Kiss Ferencz, 4. Löw Dezső, 5. Páska Gyula, 6. Szakács Lajos, 7. Szkalszky Lajos, 8. Gidró Gergely.

Az indulási pontról a versenyzőket Torda vidékéről számos érdeklődő várta, kik közül Antal Dénes, Csegezi Elek, Csákány Sándor és Poritz Vilmos urak az első pihenő tanyát rendezték az ut szélén, nemzeti lobogót tűztek ki az indulási pontra. A versenyzők előtt rövid megállás után felolvastattak a versenyszabályok, melyek után a club részéről jelenlevő Kuskó István titkár kezébe, Gáll Simon választmányi tag jelenlétében letették a szabályok megtartására vonatkozó fogadalmat. A titkár ezután a versenyzők további gondozását a kocsin kísérő dr. Merlovicz Bálint orvos és Göllner Béla bajnokjelölt figyelmébe ajánlotta, a versenyzőket utnak indította.

Az ut mentén a club már előzőleg bizalmi férfiakat kért föl. Azon felül a versenybizottsági elnök br. Jósika Gábor átiratilag kérte meg az összes szolgabírákat, hogy a vonal mentén a közséjelőjárók, éjjeli örök stb. figyelmét a versenyzők figyelemmel kísérésére hívja fel.

A versenyfeltételek díjakra vonatkozó részlelei ezek: Az első beérkező «Erdély bajnok gyaloglója» czimel nyeri, mely évenként megvédendő s melylyel a club tiszt. tagsága egybekötve nincsen. Továbbá nyeri a «szászvárosi hölgyek» tiszt. díját. Ezenkívül, ha a pályát 16 óra a'att, átlag 8 p. a. tesz meg, nyeri a club aranyérmét; ha pedig ez eredményt nem éri el, ezüstérmét kap. A második beérkező a «szászvárosi hölgyek» II. díját s ezüstérmét kap, a harmadik beérkező pedig ezüstérmét, ha az első beérkező után 1 órán belül ér a célhoz. — Ezekon kívül azok, kik az első beérkezése után 4 órán belül érnek a célhoz, bronzérmét nyernek.

Versenyzők az induláskor jó kondícióban voltak s dr. Bodor Zsigmond club orvos ur által megvizsgáltatván, a versenyzők ellen, orvosi szempontból, észrevétel nem merült fel.

Az indulás után nyomban Páska és Szkalszky előtört s rövid ut után kire előzték meg társaikat. A többi pedig egy csoportban összetartva követték ezeket.

Az idő a versenygyaloglásra az elején és végén kedvező volt. Felvincztől azonban Nagyenyedig egy hatalmas zápor kísérte a gyaloglókat. Nagyenyedtől egy darabig pompásan világított a hold hajnalig. Azontul a beérkezésig nehéz köd ereszkedett a tájra.

A vonalon a bizalmi férfiak közül Felvinczen Komjátszegi Pál, Nagyenyeden Török Bertalan, Lengyel Gy. dr. Varró L., Alvinczen Teleki József, Bolla Bertalan urak a következő beérkezéseket jegyezték föl s küldötték

be; a feljegyzéseket kiki saját órája szerint teljesítvén, az alábbi kimutatás ideje csak a versenyzők egymás közötti távolságot tüntetheti elő:

1. Felvinczre érkeztek:

Szkalszky Lajos	6 óra 55 p.
Páska Gyula	7 óra 6 p.
Biró Sándor	} 7 óra 15 p.
Ferenczy K.	
Szakács L.	} 7 óra 21 p.
Gidró Gergely	
Löw Dezső	} 7 óra 45 p.
Kiss Ferencz	

2. Tövisre érkeztek:

Szkalszky Lajos	10 óra 30 p.	} éjjel.
Szakács Lajos	10 óra 56 p.	
Ferenczy K.	11 óra 10 p.	
Páska Gyula	11 óra 22 p.	
Biró Sándor	11 óra 23 p.	
Löw Dezső	} 11 óra 37 p.	
Gidró Gergely		
Kiss Ferencz	11 óra 58 p.	

Kiss itt kilépett.

3. Nagyenyedre érkezett:

Szkalszky Lajos	9 óra 4 p.
Ferenczy	} 9 óra 29 p.
Páska	
Szakács	} 9 óra 48 p.
Biró Sándor	
Löw D., Gidró G.	10 óra 01 p.

4. Alvinczre érkeztek:

Szkalszky Lajos	3 óra 12 p.	} éjjel.
Szakács Lajos	3 óra 19 p.	
Biró S. Ferenczy	4 óra 40 p.	
Löw D., Gidró G.	5 óra 52 p.	
Páska Gyula	— — —	

5. Alkenyérre érkeztek, Friedmann Liviusz biz. férfi feljegyzése szerint:

Szkalszky Lajos	4 óra 45 p.	} reggel.
Szakács Lajos	4 óra 49 p.	
Biró, Ferenczy	6 óra 45 p.	
Löw, Gidró	8 óra 15 p.	

6. Szászvárosra a célponthoz ért:

Szkalszky Lajos	7 óra 13 p.	} reggel.
Szakács Lajos	7 óra 13 p.	
Ferenczy K.	9 óra 19 p.	
Biró Sándor	9 óra 19 $\frac{1}{2}$ p.	
Gidró, Löw	11 óra 27 p.	

Gyulafehérvárról értesítés az odaérkezettekről eddig nem érkezett.

A versenyzők, a feljegyzések szerint, mindenüvé jó kondícióban érkeztek.

A versenyzők a 120 kmrt az alábbi idő alatt tették meg:

Szkalszky Lajos	14 óra 58 perc.
Szakács Lajos	15 » 3 »
Ferenczy Károly	17 » 4 »
Biró Sándor	17 » 4 $\frac{1}{2}$ »
Löw Dezső, Gidró G.	19 » 12 »

Az eredmény olyan szép, a milyen a hazai athleta sport-életben eddigelé még elő nem fordult. — Az angol legkiválóbb eredményt, mely 13 óra 58 perc, megközelíti.

*) A gyaloglás eredményét röviden mult számunkban már említettük. Most itt közöljük szakszerű részletes leírását.

A kméterenkénti átlagos eredmények a következők:

Mossoczy Sándor	1888-ban	1 km. 8 percz 35 mperecz.
Szkalszky Lajos	most	1 km. 7 » 29 »
Szakács Lajos	»	1 km. 7 » 31 $\frac{1}{2}$ »
Ferenczi Károly	»	1 km. 8 » 32 »
Biró Sándor	»	1 km. 8 » 32 $\frac{1}{4}$ »
Gidró G., Löw D.	»	1 km. 9 » 36 »

Kiss Ferencz Tövisen, Páska Gyula Gyulafehérváron kiállt.

Kuszkó István,
a K. A. C. titkára.

Athléta-versenyek és sportünnepély Szászvároson.

A kolozsvári athlétikai club és a szászvárosi athlétikai club által rendezett viadal és sportünnepély a következő eredménnyel folyt le.

A) A viadal: a várkertben rendeztetett. 1) 100 yard síkfutás I. Gönczy Lajos bronzérem. 2) $\frac{1}{2}$ angolm Firtos G. 3) Távolugrás. Göllner Béla Kolozsvár 5 méte. 4) 75 cm. Firtos F. Szászváros 5 m. 42 cm., a pálya az ugrásra nem volt elég alkalmas. A leugró hely fel volt töltve. 5) Súlyemelésben Páska Gyula győzött Kolozsvárról. 6) Súlydobásban a 9 kgr. vasgömböt Gaibel R. 6 m. 46 cm-re dobta. A növ. versenyen sokan futottak.

B) Sportünnepély.

Vidám sportünnepély követte a viadalt, hangverseny, táncz és athléti-ai gyakorlatokkal. Az ünnepeleyn Hunyadmegye összes uri közönsége megjelent és zsufozásig töltötte meg a termet.

A hangversenyi rész gyöngye volt az ünnepélynek s Benedikli Alexandrine k. a. zongorajátéka nyitotta meg, utána Lészay Margit k. a. Dingesz Lujza k. a. Tokaji Aladár s Kreiner Ödön, gr. Kun Istvánné művészi hegedűjátéka, Hollaky Arthur zongorakiséréte mellett, elragadta a közönséget. Dáné Lenke k. a. szavalta »a holt költő szerelme« cz. melodramát Benedikli A. k. a. zongorakiséréte mellett. — Ezután dr. Lengyel Józsefné énekelt ropogós magyar népdalokat igazi érzéssel. A hangversenyt Hollaki A. szép zongora-játéka zárta be.

Hangverseny után a győzőknek a díjak osztattak ki, kardvívást mutatott be Páska Zoltán (Kolozsvár) Hunyadmegye nagybirtokosa: Barcsay Miklós urral. Ezután törvívást mutattak be a kolozsvári athléták s ezzel elkezdődött s folyt a táncz reggelig.

Kolozsvári Athletikai Club.

206. szám.

K ö s z ö n e t.

Clubunk őszi versenyei alkalmával a Budapesti Kerékpár Egylet, a Marosvásárhelyi Tornaegylet, a Brassói Villám Vasparipa Egylet, valamint a Szászvárosi Athletikai Club sziveskedett képviselőket küldeni. E t. társ-egyesületek kebeléből: Philippovich Emil, O. Kaszás István, Gerst Sándor, Schultes Emil, dr. Laczkovits Gyula urak Bpestről, Lészay Dénes club elnök Szászvárosról, Agyagási Vidorné urnő. Agyagási Vidor ur, Horváth József tanár és Halmágyi Viktor urak Marosvásárhelyről, Adler Jack ur Brassóból s Reits János ur Nagyváradról, nem kiméltek időt, áldozatot és fáradságot arra nézve, hogy versenyeinkben és kirándulásainkban való szives részvételükkel, személyes érintkezés és együttes küzdés útján a testedző sport ügyének előre vitelére körünkben közre-

működjenek. Midőn a tisztelt társ-egyesületek, valamint a nagyon tisztelt vendégeinknek szívünkbelől eredő hálás köszönetünknek adunk kifejezést, egyuttal őszintén sajnáljuk azt, hogy a szakadatlan esőzések által a kerékpározásra nézve tönkretett pályáinkon kerékpározó vendégeinknek a kerékpár i versenyek elejtsével a nemes vetélkeésre alkalmat nem nyujthattunk Bizvást reméljük azonban, hogy a társ-egyesületek t. jeleseinek e ránk nézve megtisztelő első látogatásának jövőre folytatása lesz s a bérczen innen ép ugy, mint tul az anyaország t. társ-egyesületeinek képviselőit évről-évre szerencsénk lesz körünkben üdvözölhetni, hogy egyesített erővel küzdjünk az ügyért s minél tömegesebben vigyük előre annak zászlóját.

Ugyanez alkalmammal mondunk köszönetet a Szászvárosi Athletikai Clubnak versenyző s kirándulóink szives fogadtatása, valamint ama figyelemért, hogy a sportünnepély jóvedelmének felét clubunk részére felajánlani kegyeskedett.

Hála és köszönettel említjük fel végül a bajnoki versenygyaloglás bizalmi férfaiának, valamint dr. Miktovitz Bálint orvos és Göllner Béla bajnokjelölt urak odaadó szives közreműködését, kik egy egész éjen át lelkesen törekedtek arra, hogy versenygyaloglóink az egész 120 km. vonal mentén figyelemben részesüljenek.

Kolozsvár, 1889. október 12-én.

A Kolozsvári Athletikai Club nevében

Kuszkó István,
titkár.

Id. br. Jósika Lajos,
elnök.

A föltámadt Magyar athlétikai club.

Örvendetes eseményről adhatunk számot a magyar sport-publikumnak: »a Magyar athlétikai club«, az athlétikának Magyarországon meghonosítója, ismét életre támadt. Letűnt az a gyászos korszak, melyben először a tagok viszálykodása bénította meg a club működését, majd meg outhonából kiűzette, teljesen beszüntette hivatás-szerű működését. Most dr. Gerenday György hosszas és fáradságos utánjárása után ismét megkapta a club régi helyiségét a Nemzeti lovardában s e hó 21-ikén ismét megkezdődtek a gyakorlatok, melyek remélhetőleg ismét egyik központjává teszik a clubot az intelligens fiatal-ságnak. Nagy anyagi áldozatok árán fényesen átalakította a választmány e helyiséget, melyben most a régi vívó termen kívül egy társalgó szoba (a club összes bajnokai-nak arczképével a falakon) öltöző, lüldő szoba és iroda is vannak.

A M. A. C. életében beállott ezen forduló pontot az a rendkívüli közgyűlés jelzi, mely e hó 17-én tartatot a Nemzeti lovardában s melyről a következő részletes tudósítást közöljük:

A közgyűlés d. u. 6 órakor kezdődött. Dr. Gerenday György elnökölt s a jegyzői tisztet Dr. Horváth Jenő vitte.

Dr. Gerenday György alelnök üdvözölvén a tagokat, a következő jelentést olvasta föl:

A. M. A. C. mult évi rendes közgyűlésén nyert meghatalmazás alapján a Nemzeti lovardában folyamatba tett új építkezések, s újabb berendezések némely csekélyebb dolgok kivételével befejezést nyervén, addig is, mig az összes számlák alapján a kiadások összege teljes pontossággal megállapítható lesz, engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy lehető röviden eddigi eljárásunkról számot adjunk.

A választmány azon czélt tűzte maga elé, hogy a mai igényeknek megfelelő helyiséget hozzon létre, mert csak is így merithetett reményt a jövőben, miszerint a m. a. c. azon vezérszerepet, melyet alakulásakor 1875. évben magának tulajdonított, továbbra is teljes joggal vihesse.

Igen természetes, hogy a rendelkezés alatt álló anyagi erő, a pénzkérdés is szem előtt tartandó volt, mert csak is a legsolidabb alapon lehetett kiindulni.

Az építkezési tervet Maurhotol R. készítette el, a kivített azonban, mint legjutányosabb, ifj. Wagner János építőmester fogantatotta, s pedig a mint méltóztatnak látni igen meglepésre méltóan.

Az újabb építkezés folytán a nemzeti lovardának eddigi földszinti része, egy emeletre emeltetett, a mi által a club egy új öltöző helyiséget, egy fürdőszobát, egy irodát nyert az eddigi régi helyiségek mellett.

Ezen új építkezés költségei 7341 frt 44 krt tesznek ki.

A rendkívüli kiadás, melyet az építkezés maga után vont, még szaporodott a belső berendezés által, úgy hogy a m. a. c. új helyiségei elfoglalása alkalmával 9250 frtnyi alaptőkét használt fel.

Némi tájékoztatásul, s annak megjegyzése mellett, hogy az alább felsorolandó kiadások díjösszege már nagyobb nem, csak kisebb lehet, — tisztelettel a rendkívüli kiadásokat ilykép részletezem.

1. Építkezés	7341.44
2. Kárpitos	265.—
3. Butorszövet	125.25
4. Fürdőszoba berendezés	94.—
5. Gáz berendezés	200.—
6. Mázoló munka	80.—
7. Vivóterem padozat	280.—
8. Asztalos munka	200.—
9. Lakatos munka	100.—
10. Vivószerek	200.—
11. Tornaszerjavítás	100.—
12. Kályhák	158.—
13. Hurczolkodás	50.—
14. Kisebb kiadások	50.—

Összesen 9243 frt 69 kr.

kerek számban 9250 frt, mely összeg, mint már említeni szerencsém volt, még kevesbedni is fog.

A jelenleg rendelkezésre álló alaptőke 10 832 frt 96 krt tesz, tehát a felmerült rendkívüli kiadások teljes fedezetet nyernek, sőt még 1582 frt 96 kr. kamatozó alaptőke is marad, a még kintlevő s körülbelül 17347 frtot kitevő alaptőkén kívül, melyet ez időszereint még mint készpénzt nem vehettem fel.

Ezen helyen kívánjuk a t. közgyűlés becses tudomására hozni, illetve miután e tekintetben a m. évi közgyűlés már tájékozva volt, csak ismételni, hogy a nemzeti lovardával megkötött szerződés szerint az építkezési költségekből évenként 10 éven át 600 frt mint a bérösszeg egy része levonásba fog hozatni, a miáltal 10 év letelte után, a mennyiben a nemzeti lovarda az ekkép 6000 frtot kitevő összegben felüli hiányzó összeget a m. a. c.-nak megtéríti — az új épület is a nemzeti lovarda tulajdonába fog menni Ezen 600 frt évi törlesztési quotán felül a club évenként pályafentartási czimen a nemzeti lovardának negyedévenként 150 frtot fizet, — miáltal ezen új helyiségek évi bére összesen 1200 frtot tesz ki.

A rendkívüli kiadások ez időszereint fedezve lévén, azon reményemnek adhatok kifejezést, hogy a rendes kiadásokon felül maradó rendes bevételekből a már jelzett 10 év alatt ezen felhasznált alaptőke teljes megté-

ritést fog nyerni kamatjaival együtt, mely czélból évenként a fenmaradó rendes bevételi többlet az alaptőke pótlására fog fordíttatni.

Áttérve a rendes kiadásokra e tekintetben előirányozandónak találtam 3200 frtot, mely összegben

	frt.
a házbér	600
Halász Zs. művezető illetménye ez évre	600
Lungu M. tornatanár illetménye ez évre	360
Gondnok évi illetménye	600
1. szolga	300
2. „	150
Gáz	200
Fűtés	150
Irodai kiadás	100
Leltári kiadás	100
Összesen ...	3160 frt.

Ezen kiadások és a rendes bevételekből teljes fedezetet nyernek, — s pedig

	frt kr.
1. Rendes tagok illetményei	1500.—
2. Alapítványok után kintlevő s belolyandó kamatok 1889 év végeig ...	2074.60
3. Eddig bevételezett takarékpénztári kamat	374.94
4. 45 db. szekrény díja á évi 2 frt ...	150.—
5. Vivószerek után várható használati díj	200.—
6. Rendes tagoktól per útján behajtható	600.—
7. Elkönyvelt s készpénzben meglevő 1582 frt és 96 kr. alaptőke 4% kamatja	63.31
8. Wagner építészttől visszatartott 1341 frt 44 kr. 1/2 évi 4% kamatja	26.32
Összesen	4989 frt 17 kr.

tehát szemben a rendes kiadásokkal a folyó club-évben 1829 frt 17 kr. megtakarítás reményelhető. Mindezeket csakis azért bátorzkodtam előadni, hogy a t. közgyűlés tájékozást nyerhessen arra nézve, miszerint a választmány mindent elkövetett club érdekében.

Nem hagyhatom említés nélkül, hogy azon óhajtott eredményt, melynek folytán a M. A. C. ismét a régi s kedves emlékü nemzeti lovardába juthatott, különösen Cziráky János gr. ur s igazg. választmányi tag és Károlyi István gr. ur lekötelező szivessége következtében érthettük el. A miért is helyén látom, hogy a t. közgyűlés ezt lelkesen tudomásul vegye.

Az építkezés folyamán igen nagy segítséget nyújtott, s szakszerű tanácsaival támogatott Planer Gyula ig. v. t., mit szintén kérek elismeréssel venni.

Ezután Pogany József terjesztette elő a választmány azon előterjesztését, hogy a tagdíjak más módzatok szerint fizetessenek be ezentul, mert a tagdíjhátralékoknak egyik fő oka volt, hogy a tagdíjakat két részletben kellett fizetni. Javasolja tehát, hogy az egyetemi hallgatók havi 2 forintonként s a rendes tagok negyedévi 5 forintonként fizethessék be a tagdíjakat az alapszabályok erre vonatkozó 14-ik §-ának épségben tartása mellett.

Az igen helyes indítványhoz többen hozzászólottak, így Székely György, Krasznai s a közgyűlés az indítványt elfogadta.

Gerenday György javasolta ezután a választmány nevében, hogy a szekrények használata után évenként

1 frt díj szedessék a tagoktól, a mely javaslat, illetőleg választmányi határozat ellen P o g á n y József felebbezést jelentett be, a mennyiben ő a szekrényeket díj nélkül kívánja a tagok rendelkezésére bocsátani.

Dessewffy Arisztid, Dr. Lisznay Elemér, Dr. Dáni Vilmos, Székely György s mások a régi szokás fenntartása mellett nyilatkoztak, a mikor is a szekrények díja egyévre 2 frt volt s a közgyűlés ezt a jövőre is elfogadta.

Az egyik alelnöki szék Jamniczky Sándor lemondása folytán megüresedvén, erre egyhangulag közfelkiáltással Bezerédi Viktor országgyűlési képviselőt s a képviselőház háznagyát választották meg. Bezerédi megválasztása nagy nyereség a M. A. C.-nak.

Végül Dr. Gerenday György néhány buzdító szó kíséretében átadta az új helyiséget a tagok használatának s mielőtt még a közgyűlés köszönetet szavazott volna Eszterházy Andor gróf elnöknek, Gerenday alelnöknek, Dáni Vilmos titkárnak és a választmánynak, a gyűlés véget ért.

A pécsi atletikai club október 3-án tartot tisztújító gyűlésén Bartosságh Imre elnök mintán melegen üdvözölte a szép számban összegyűlt tagokat és az egész tisztikar nevében, megköszönve az eddigi bizalmat, lemondott, s kérte a titkári jelentés felolvasását, minek megtörté után a közgyűlés áttért legérdekesebb részére: az új tisztikar megválasztására, mely választás eredménye a következő: Elnök: Németh József, alelnök: Dr. Egry Béla, titkár: Egry Dezső, jegyző: Scossa Jenő, pénztáros: Ott Béla, alpenztáros: Littke Lajos, szertáros: Heiness Károly, ügyész: Dr. Bodó Aladár, orvos: Dr. Johann Béla. Választmányi tagok: Benyovszki Manó, Feiler Mihály, Igalits Radivó, Hollós József, Liskai Bálint, Nagy Jenő, Schaurek Bódog és Vaniss Sándor. Pótagok: Kószits Akos, Taizs József, Németh Artúr, Gőzsy Máté. Ezután Németh József az új elnök megköszönvén a tagoknak iránta nyilvánuló bizalmát, áttért az ügyrend értelmében a be nem hajtható követelések leírásának tárgyalására, ezután a jövő évi költségvetés megállapítására és végül indítványok tételére szólította fel a tagokat, melyek után a gyűlést, a tagok hosszantartó éljezése között feloszlata.

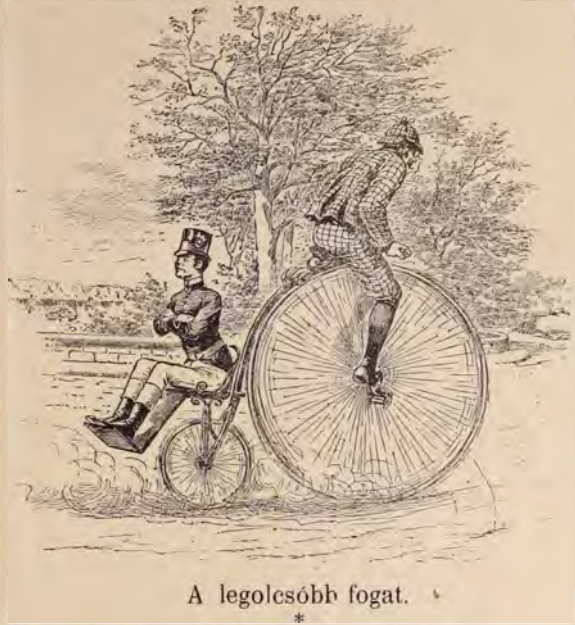
Halálozás. Bokros Eleket, a képviselőház alelnökét, súlyos csapás érte: fia Aristid Kolozsvártl meghalt. A 18 éves ifju kiváló tehetségekkel volt megáldva s így halála veszteség az egész társadalomra s különösen a sport ügyére nézve is, mely iránt élénk érdeklődést tanúsított. A gyászoló család szomorú jelentése így hangzik: Borcsányi és Kisczétenyi Bokros Elek, ügyvéd, a magyar képviselőház alelnöke, és neje született Wieland Ilona; továbbá gyermekeik: Bokros Ilma, fogarasi ifjabb Lészai Ferenczné, Bokros Melyta és Helena szomorúan jelentik, hogy a szépreményű fiu és jó testvér Bokros Aristid, a kolozsvári ev. ref. gimnáziumban tanuló, folyó hó 16-án, reggeli 3 órakor, hosszas szenvedés után, életének 18 ik évében meghalt.

Athléta-verseny-eredmények. New-Yorkban f. hó 5-én George A. B. a londoni Sportan Harriers tagja, 3 angol mérföldet 15 perc 11¹/₅ másodperc alatt futott be, a mi Amerika legújabb recordja. — Scheveningenben, (egy hollandi fürdőhely) e hó 6-án Spinks W. angol athléta 100 métert 11³/₅ mp. alatt futott be, 40) métert akadályversenyben pedig 58 mp. alatt

A Sportkedvelők körének okt. 13-ikára hirdetett versenyei elmaradtak s ezek már az idén meg sem tartatnak.

A SPORTVILÁGBÓL.

A jövő képe.

A legolcsóbb fogat.

Kocza-vadász.

A vaddisznó-vadászatról puská nélkül, lihegve fut haza egy vadász.

— Mi lelt komám? kérdik tőle otthon.

— Jaj te, majd meghaltam! A mint a lesen állok, egyszerre nekem ront egy nagy vadkan; alig volt annyi időm, hogy eldobjam a puskát és elfussak.

— Hát mért nem löttél rá?

— No hiszen csak az kellett volna, mikor úgy is olyan dühös volt!

*

— Hogy tetszett bájos nagysám az athléták viadala?

— Nem ér semmit, mégcsak ki sem irták a — jelen voltak.

*

Vadász: (az ügyvéd irodájában) Ügyvéd ur kérem, Önnél van még az az irás, a mit itt hagytam?

Ügyvéd: Mikor hagyott itt maga irást?

Vadász: Mikor is? Hát kérem . . . izé . . . (nem juteszébe a törvényszéki szünet elnevezés) . . . a . . . a tilalmi időben.

*

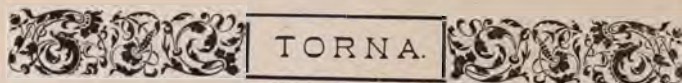
— Mi a különbség a tavaszi és az őszi versenyek között?

— Az, hogy a tavaszi versenyen tavasszal, az őszi-ken pedig ősszel vesztí el az ember a pénzét.

*

— Nem állítottál ki szarvakat az agancskiállításon?

— Nem, még nőtlen vagyok.

TORNA.

Az iskolai katonai gyakorlatokról.

II.

Signak a középiskolai katonai gyakorlatokról írott cikkének elején az van elmondva, hogy a tanulásból származó bajoknak, egyben kívül, a test erősebb fejlesztése által lehet elejét venni. A tornázás e célra igen fontos, de minthogy kevés óra van belőle hetenkint, magában nem állhat ellene e bajoknak; a görbe vagy ferde tartásnak, az idegességnek, ajárás és mozdulatok lomhaságának.

Ezek ellen a leghatásosabb gyógyszernek gondolja a szerző a pontosan, szabályosan végzett katonai gyakorlatokat.

Csak a fegyver nélküli gyakorlatokról s a szabadgyakorlatokról szól ezeknek az önkénteseknél mutatókó hasznára hivatkozva megjegyzi, hogy ezeket nem közvetlenül a katonai tanítás (mondhatni nevelés), hanem első sorban az egészség érdekében kívánja alkalmazni és pedig csak az állást, fordulatokat, menetelést a szabad gyakorlatokat s a futást. Hangsúlyozza, hogy mindezt szigorú pontossággal a hadsereg szabályai szerint, de a tulságos kifárasztástól óvakodva kell végrehajtani.

Ez utóbbit, a katonai szabályzatokhoz való ragaszkodás szükséges voltát, mint láttuk, én is kifejeztem a tanítandó gyakorlatokat magukban foglaló szakaszok megjelölése által; de úgy gondolom akkor sem jártam rosszul, mikor e gyakorlatok céljául a külső célokon kívül azt is kitűztem, a miről kisebb e cikk szerzője is megemlékezik: a katonai életben rendhez fáradságokhoz és lókép az engedelmességhez szoktatást. Én részemről úgy tapasztaltam, hogy iljainkat nem a német nyelv idegeníti el a katonaságtól, hanem az hogy a katonai rendet, a szigorú engedelmességed megszokni nem tudják.

E cikk írója azt óhajtana továbbá, hogy a gyakorlatok minden nap, vagy legalább minden olyan napon tartassanak, melyre az illető osztálynak tornaórája nem esik. Fél óráig kellene tartani a gyakorlatnak s minden osztálynak egy-egy osztágot alkotni. Egész órát — a

mennyi pedig hasznosabb volna — azért nem kíván, hogy a fáradság a tanulást ne zavarja, ne gátolja. Az osztály, a melyik a délutáni lezckék után gyakorol, vagy a szabad délutánokou az e célra egy egész órát is fordíthat.

Megjegyzí, hogy a gyakorlatoknak a szabadban kell történni, ha az időjárás megengedi s a szükséges hangos vezényleésre való tekintetből az iskolától távol. Hogy unalmassá ne legyenek, a 2—3 felsőbb osztályt szakaszban is kellene gyakorolni s gondot fordítani a sorakozás ne-meire is.

Azután az idő, a hely és a tanerők tekintetében felmerülhető nehézségekre tér át s ezekre felel meg. Elmondja, hogy ezek által nem lesz nagyobb a tulságos megterhelés, sőt inkább e gyakorlatok segitene az iskolában és otthon ülésből származó bajokon.

A gyakorlatokat a délelőtti lezckék előtt és után s a délutániak után, valamint a szerda és szombat délutánokon kellene végezni; délelőtti lezckék után csak akkor, ha ezek 11 órakor vagy előbb végződnek. Arra a felmerülhető ellenvetésre, hogy „Mikor pihennek aztán fiaink, s mikor mennék sétálni, ha ezt az egy pár szabad délutánt is elveszik tőlük?” azt feleli: „A pontos gyakorlatokkal s szabad tornázással töltött idő hasznosabb lesz a gyermekeknek, mint kétannyi céltalan sétálás.” Kellő mennyiségű sétára különben sem igen van ideje a felsőbb osztályok növendékeinek s így a katonai gyakorlatok által minőségben pótolják azt, a mi mennyiségben meg van vonva tőlök; vagyis: a több erő kifejtést kívánó katonai gyakorlatokkal kevesebb idő alatt érik el, a mit járkálással több idő alatt tudnának elérni.

A hely kérdését olyan iskoláknál, melyeknek udvara van, könnyű megoldani. Ez udvaron több osztály is végezheti a gyakorlatot egyszerre. Amely tanintézetnek nincs udvara, azoknál kedvezőtlen időben a tornacsarnokot, vagy más nagyobb helyiséget, vagy a folyosókat használhatni fel. Télen csak fűthető nagyobb helgiségekben engedhető meg a gyakorlat.

Legnehezebb a harmadik, a tanerőket illető kérdés megoldása. Ennél ő is természetesen a tanárok közt levő tartalékos tisztekre gondol, kikhez — ha elég számmal nincsenek — szolgálaton kívüli fiatal tisztek is alkalmazhatók; ha így sem volna elég tanító, kiszolgált és gondosan megválasztott altisztek kellene alkalmazni. Egy tanító vezetése alá két osztályt is lehetne rendelni, úgy, hogy az egyik pihenne, míg a másik a gyakorlatot végezné. Az ilyen tanítók alkalmazásával járó költség bizonyosan nem lenne olyan nagy, hogy e gyakorlatok hasznával szemben tekintetbe jöhetne. Igen helyesen jelzi m g: «korunk, minden foglalkozással szemben emelkedő igényeivel, nem csak tanult, hanem egészséges embereket híván. A tanuló ifjúság egészsége érdekében alkalmazott minden összeg, nemzedékek javára félretett, gazdagon jövedelmező tőkének tűnik fel.»

Ha e gyakorlatokat teljes mértékben végezni nem lehetne, csak addig kell menni, a meddig lehet; de azért egy osztálynál többet nem alkalmazni egy csapatban s kiváló gondot fordítani a szigorú pontosságra. Ha nincs elég tanító a katonai gyakorlatokra, lehet p. csak az V. osztálynál kezdeni ezek tanítását, a mi egészségi szempontból is fontos, mert az erősebb tanulás és gyorsabb növés következtében ekkor könnyebben állanak elő iskolai betegségek.

Azután említi e gyakorlatoknak a védkötelezettség, szempontjából is meglevő hasznait. Elmondja, hogy a fiatal katonának épen azok a gyakorlatok a legnehezebb-

bek, melyeknek oly pontos, szabályos végzését kívánja a cikk írója. Milyen jó volna az egy éves önkéntesnek, ha a gyakorlatok ez abc-jét, melyet 20 éves korában nehezen tud elsajátítani, már gyermekkorában megtanulta s gyakorolta volna.

Czikkét ezzel végzi: «Legyen rá gondunk, amennyire tőlünk függ, hogy fiaink ne mint rokkantak lépjenek a létért való nehéz küzdelembe!»

És hogy tőlünk középiskolai tanároktól, igen sok függ, az kétségtelen. De egyes ember nagyon keveset vihet ki, csak teljes tanári testültek behatása, jóakarata és egyetértése érhet el határozott eredményt. És én hiszem, hogy sem belátásunk, sem jóakaratusunk nem olyan szűkkörű és elfogult, hogy tanítványaink, a jövő emberei érdekében — és így nemzetünk érdekében is — a kellő intézkedéseket megtenni resteljük, vagy bármely más okból elmulasztjuk. Ugy gondolom, hogy az országos egészségügyi egyesület vidéki osztályai is sokat tehetnének e tekintetben, buzgólkodásra serkentvén a netalán késedelmes tanintézetek tanári karait.

Imre Lajos.

Tornatanitónők képzése. A nemzeti tornaegylet tornatanitónői tanfolyama november hó 1-én nyílik meg. Az egylet felhívja azokat, kik a tanfolyamban résztvenni ohajtanak, hogy e hó végéig a tornaacsarnokban (Szentkirályi-utca 26 sz.) jelentkezzenek. A sikeres vizsgálatok alapján, elemi, polgári és felsőbb leányiskolákra képesítő okleveleket fognak kiadni. Felsőbb leányiskolákban való tornatanításra egyedül a nemzeti tornaegylet van jogosítva képesíteni.

A „Temesvári torna-klub.” választmányi ülésében a tornaóráknak kedd, csütörtök és szombati napjainak esti 6—9 óráig leendő megtartását állapította meg és pedig oly módon, hogy a rendszeres tornázás a megszabott időben 7—8 óráig fog eszközöltetni. Az első torna-óra f. hó 8-án kezdődött, melyre a tisztelt tag urak ezennel meg hivatnak. Müller Károly a klub vivő és tornatanára.

Az esztergomi tornaegylet f. hó 26-án tartja évi közgyűlését.

CSÓNÁKÁZÁS.

Csónakázó egyleteink a hűvös idő beálltával kezdik beszüntetni működésüket. Ez az idő az, melyben az egylet tisztviselőinek legtöbb dolga van, mert az évi működési statisztikát most kell összeállítani. Az egyletek titkárait főlhívjuk e munkára s egyleteinket, melyekkel hivatalos viszonyban vagyunk, főlkérjük kimutatásaik beküldésére.

Csónakverseny Franciaország evező-bajnoki czimeért. Argentéuilben a múlt hó 29-én kellemetlen záporos közepette folyt le a «Franciaország evező bajnoka» címért évente — s most már 37-szer — rendezett verseny. A rendezés meglehetősen primitív volt, nemcsak a publikum s a versenybírák, hanem maguk a versenyzők is órákig ki voltak téve a zápornak, miután a versenyrendező »Cercle Nantique de France» nem gondoskodott fődött helyiségekről. A verseny sportszerűségére sem ügyeltek nagyon, az egyik versenybíró az egyik versenyző egylet elnöke, tehát érdekelt fél volt, azonkívül az időmérés sem volt egészen megbízható s a versenybírák és a közönség hajója oly közel ment a hátrább maradt

versenyzőkhöz, hogy ezeket akadályozta a hullámveréssel az evezésben. Tizenkét versenyző jelentkezett a bajnoki versenyre (scull, 2500 méter) s ezért két csapatba kellett osztani őket s külön előleges versenyre bocsátani, a két csapat 3—3 győztese aztán döntő küzdelemben mérkőzött. Fogadások is folytak, még pedig nagy összegekben a versenyzőkre. A «favorit»-ok voltak: első sorban Lepson a párisi Roroing-club tagja, másodsorban Lescauwaebe a brüggei Sport nantique tagja. De az eredmény másképp ütött ki, mint várták. A döntő küzdelemben Piot a lyoni club tagja, Lescauwalt és Jurjeus amsterdami csónakász közt támadt erős küzdelem; a francia, belga és hollandus sportsman óriási erőfeszítést tett, hogy nemzetének megszerezze a diadalt, 2000 méteren keresztül majdnem mindig egymás mellett haladtak, végre is a francia Piot győzött két csónakhosszal (9 p 44 mp.) a második Lescauwalt lett 9 p. 49 mp. alatt. Volt még ugyane napon több verseny is, így a francia junierok egyes versenyében Demaret (Paris) 2500 métert 10 p. 25 mp. alatt evezett be, ugyanezt a távot egy második juniorversenyben Janren (Paris) 11 p. alatt tette meg s ugyancsak Janren ugyanezt a pályát a seniorok versenyében 10 p. 11 mp. alatt evezte be.

Vakmerő csónakász. Egy amerikai hajóskapitány, Rogers, a párisi kiállítás megnyitása idején azt a fogadást tette, hogy egy hat méternyi hosszú csónakon Bostonból kiindulva, elevez egész a párisi Pont des Invalides-ig. A bátor elhatározású amerikainak eleinte kedvezett az időjárás, de nem sokára egy nagy vihar a György-szigetek felé vetette, a hol 38 napig ide s tova vetődött, a nélkül hogy holéte iránt tájékozhatta volna magát. Végre július 28-án a legborzasztóbb napsütésnek kitéve, iszonyu lázban, mozdulatlan merevségben várta a bekövetkezendő halált. Szerencséjére azonban a »Brule» nevű amerikai gőzös véletlenül ráakadt a már nagyon is megviselt csónakra és Rogerst visszazárlította New-Yorkba. Rogers negyven napig küzdött élet-halál tusát egy newyorki kórházban. Végre kiheverte a nagy betegséget és teljesen fölépült. De mily nagy volt környezetének ámulása, midőn Rogers kapitány egész nyugodtsággal kijelenté, hogy a tervezett tengeri utat csónakjában már most csak azért is megteszi. Azóta Rogers bizonyára már utnak is indult.

TURISTA SPORT.

Vasut a Jungfrau csucsára. Bernből távirják a következő érdekes újdonságot: Köchlin, az Eiffeltorony társ-építője engedélyt kért a szövetségtanácstól sodronykötélvasut létesítésére Lauterbrunnól a Jungfrau-csucsra. A költségek 10 millió francra vannak előirányozva. A vasut nagyrészt alagutakban fogna haladni. A terv redkívül érdekes. A Jungfrau a berni Alpok leghatalmasabb és legszebb változata, melyet a turisták, a hegyről nyíló mennyi gyönyörű kilátás pazar pompája által csábítva, se-regestől másznak meg. Érdekessé teszi azonban a tervet az is, hogy ha a szövetségtanács megadja az engedélyt a vasut építésére, ez lesz a legmagasabbra törő sodronykötélvasut, a mennyiben a Jungfrau csucs 4166 méter. Tehát majdnem háromszor olyan magasra vezetne, mint a Luzern- és Unterwaldencentrumok határán emelkedő Pilatus fogaskerekű vasutja, a mely tudvalevőleg 1634 méter magasságra kuszik föl.

VELOCIPÉDEZÉS

Velocipéd-record. Sheen A. J. a walesi herczegségben Cardiflben f. hó 5-én biztonsági gépen 32 4/5 mp. alatt tett meg egy negyed angol mérföldet. Az igaz, hogy a szél is segített neki, mert a hátát fujta.

Velocipédező nők érkeztek Amerikából Angliába, hogy magját képezzék itt a profesionatus velocipédező nőknek. A mult héten Long-Estenben versenyt is rendeztek nagy esőben. Armainde Lujza k. a. egy negyed angol mérföldet kétkerekű biztonsági gépen 49 2/5 mp. alatt kerekedett be; a tiz angol mérföldes bajnoki versenyben is ő győzött 41 p. 22 mp. alatt.

Verseny bika és velocipedista között. Veszedelmes kalandja volt a napokban egy svájci velocipedistának. Chaux de Fondstól karikázott Novenburgba, mikor egyszerre egy tehéncorda akadt az útjába. Sportmanünk merészen bekerekedett a corda közepébe, mikor egyszerre egy bika fölhorokan s egyenesen neki ront a velocipédnek. A sportman nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem elkezdte kétségbeesetten tiporni a pedalt s erre elkezdődött egy élet-halál-verseny bika és sportman között. Több kilométeren keresztül folyt a verseny, a felbőszült bika rohant a repülő velocipéd után s végre is a velocipedista győzött, -- mert a bika kifáradt s feladta a versenyt.

BUDAPESTI KÖZUTI VASPÁLYA-TÁRSASÁG

Hirdetmény.

A budapesti közuti vaspálya-társaság igazgatósága 1889. évi október hó 8-án tartott ülésében, hivatkozással az alapszabályok 18. §-ára,

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉS

megtartását határozván el, ennek határnapját folyó évi október 27-ére délelőtt 10 órára, megtartásának helyéül az evang. iskola disztermét tűzte ki.

Van szerencsenk ezennel a t. cz. részvényes urakat e közgyűlésre tisztelettel meghívni.

A rendkívüli közgyűlés napirendje következő:

1. Előterjesztések és határozathozatal a helyi érdekű vasuti vonatok bevezetése tárgyában, továbbá a vaspálya-hálózat kiterjesztése iránt.
2. Előterjesztés és határozathozatal egy igazgatósági épület létesítése tárgyában.
3. Előterjesztés és határozathozatal a forgalmi személyzet részére létesítendő bérlakházak tárgyában.
4. Az 1., 2. és 3. alatti építkezésekhez és a berendezések fedezetére szükséges összegek megállapítása, és ezzel kapcsolatosan az alaptőke nagyobbítása (alapszabály 24. §. b) pont)
5. Az alapszabályok 5, 11, 14, 15, 20, 23, 26, 29, 50, 53 és 55. §§-ainak módosítása.

Ezen rendkívüli közgyűlésen résztvenni óhajtó t. cz. részvényes urak felkéretnek, hogy az alapszabályok rendelkezése szerint részvényeiket négy nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság igazgatósági hivatalában Budapest, Andrassy-út 9. sz., délelőtt 9 és 12 délután 4 és 5 óra közt terítvény mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Kelt Budapesten, az igazgatóság 1889. október 8-án tartatott üléséből.

A Budapesti közuti vaspálya-társaság igazgatósága.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA
"FINCZEREK LAPJA"

HIVATALOS KÖZLÖNYE

HIVATALOS RÉSZ

Szerkesztő: **UHÁSZ GYÖRGY**

Előfizetési árak:
Égész évre 6 forint. Félévre 3 forint.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

A Vendéglősök Lapja

HATODIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti és kiadja: **UHÁSZ GYÖRGY.**

Előfizetési ára:

Égész évre 6 forint. Félévre 3 forint. Negyedévre 1 ft 50 kr.

Az előfizetési pénzek a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatalába Budapest, VIII. ker., Zerge-utca 5. sz. a. küldendők. Mutatványszámokat kívánatra bárkinél is megküld a kiadóhivatal.

Egyedül nálam kapható „Nemzeti Casino“ „Jockey-Club“ illatszerek **GERSTER E. MIKLÓS** illatszer-vegyész Budapest, V. Józ seftér 14. sz (az arany liliumhoz)

Butor

és pedig háló, ebédlő, salon, és uriszoba valamint egyes egyszerű darabok minden elfogadható áron eladatnak **Koronaherczeg-utca 18.** I. em. ajtó 20.

„Hotel Bauer-Grünwald“ **Velence** a magyarok gyűlhelye.

Megvételre (részletfizetésre) kerestetik egy

fényképészeti készülék

melylyel cabinet nagyságu fényképeket lehet előállítani. Ajánlat „Részletfizetés“ cím alatt e lap kiadóhivatalába intézendő, hol a vásárló czime megtudható.